

# გერბონა

ყოველდღიური საპოლიტიკო-საოცნებო გაზეთი „გერბონა“ თბილისში 45,000 მ. საბჭოთაო განცხადება პირველ გვერდზე 150,000 მ.; უკანასკნელზე 100,000 მ. კანტორა ღია დილის 8—2 ს. რედაქტორის ნახვამ შეიძლება მხოლოდ 11—12 საათამდე. რედაქციის მისამართი—ტფილისი სასახლის ქუჩა № 6, ფოსტის ყუთი № 190, ტელეფონი 12—29.

1922 წლის 1 იანვარი

162  
თბილისი  
1922 წ.

### ყოველდღიური გაზეთი „გერბონა“

თბილისში 45,000 მ. საბჭოთაო განცხადება პირველ გვერდზე 150,000 მ.; უკანასკნელზე 100,000 მ. კანტორა ღია დილის 8—2 ს. რედაქტორის ნახვამ შეიძლება მხოლოდ 11—12 საათამდე. რედაქციის მისამართი—ტფილისი სასახლის ქუჩა № 6, ფოსტის ყუთი № 190, ტელეფონი 12—29.

დღესაც ბევრი გაუწიარებელი ფილისტერი ეროვნულ საკითხში ჩვენი, როგორც გამოცდილ დისტაქტის, შეგვიძლია წინასწარ გამოვწვევით რეკლამა ახალი წიგნების და თუ დროზე არ მიიღებენ მას, ავად უფრო კენჭის დროს მინიჭებენ მათ, რომ სასიკვდილო ავადიანს თავი დააბრუნონ.

## თბილისი ღირსების ასული კვალისგამოღება

ქართველი მშრომელი ახალი ქვეყნის საზღვართან სდგას. რუსეთით დაწყებული მოძრაობა ჩვენი ქვეყნის პოლიტიკურ ცხოვრების წილშია. შეიქმნა და რადიკალური ცვლილებების წინ დგას.

ეს ისტორიული აქტი დროა მიზეზების ახარეკლი და ერთი რგოლია იმ ჯაჭვით წყდება, რომელიც ცდილობს საზოგადოებას მემორიალურ კაბიტალების კულტურას და ადგილს მიუძღვნოს.

თავისი პოლიტიკური ბნელი წარმართებით, ჩვენ ქართველი გრის პროფესიონალი დამცველები ვართ. ჩვენი მამა მამი გაიხსნა, როდესაც საყოველთაო აღმართის საფუძველი მკრანებულადაა და კაცი-კამიობად იყო მოხატული.

ჩვენ უფროდებოდ ვტოვებთ მემართა დადადის და პედანტიურ წყურუსს. ვიცით, რომ ჩვენი გზა ეკალ-ნართი არის მოყვნილი. ისიც ვიცით, რომ ეკონომიურად დუბიორ პირობებში ჩამდგარი მასა ძალად იღვალეს ვერ მივცდებო. არც ის გვაყვარდება, რომ წინეთაც და ებლა ჩვენი ყოფა, ჩვენ რიგებში დგომა რჩეულებს შეეძლო, გვირებს მესწავდა მხოლოდ ამის ღონე.

დღესაც ასეთი მდგომარეობაა. მაგრამ ჩვენი სიამაყით შეგვიძლია მოვიგონოთ განვლილი გზა და გავისვენოთ ჩვენი მოწინააღმდეგეების ქედის მოხრა ეროვნული იდეის წინაშე.

როგორც შენევივში, ისე ბოლშევიზმი გააფთრებით გვებრძოდა, მაგრამ როგორც ერთი, ისე მეორე აიძულა სოციალი ცხოვრების დოლიკამ გავხაროთ თავისი პოლიტიკური კრიდო და საკუთარი თვარის წინააღმდეგ ემოქმედნათ.

დღესაც ბევრი გაუწიარებელი ფილისტერი ეროვნულ საკითხში ჩვენი, როგორც გამოცდილ დისტაქტის, შეგვიძლია წინასწარ გამოვწვევით რეკლამა ახალი წიგნების და თუ დროზე არ მიიღებენ მას, ავად უფრო კენჭის დროს მინიჭებენ მათ, რომ სასიკვდილო ავადიანს თავი დააბრუნონ.

ვიც კდილობს ბატონი იუსო ფაქტების და პოლიტიკური კრედო-რეალ პირობების თანახმად შეიქმნა, მან სოციალ-ცხოვრების წილადი უნდა დაინახოს ეროვნული და კლასობრივი მომენტები. ვიც ამ გზას ასცდება და დოგმატიური ბო-დვით შეეცდება ბუნებრივ მსვლე-ლობის შეჩერებას, მას ისტორია გა-სტებს და ცხოვრება დაამსხვრევს.

როგორც სერთოდ სოციალ ცხო-ვრების წილში, ისე რევოლუციის პროცესშიც ორი მომენტი—ეროვნ-ული და კლასობრივი. ვიც ამ მომენტებს დამოკიდებულებას იგი თვით რევოლუციის დამოკიდე-ობა. ამათად რევოლუციის წინა-სდგომი უნდა იყოს ორი დრო-პირველი—ეროვნული, კერძო, მეო-რე—კაცობრივი, საერთაშორისო.

ამ ორ გაგებათა სიმბოლუა ბატე-ტიკური სისწორით უნდა გატარდეს სინამდვილეში. ჩვენ შიაც ეროვნული დრო-პირველი დაუხალხოვდეს სოცია-ლისტურს. ეს არის ერთად ერთი სა-ლი დებულება და ჩვენი ბრძოლა ამ დებულების რეალიზაციისაკენ არის მიმართული. ეს ბრძოლა ახალ სა-ზღვართან მიგვიყვანს. ამ ბრძოლაში მხოლოდ გამარჯვებაა. ახალ საზღვართან მხოლოდ გამარჯვება მი-ღიან.

### თურქული პრესა

სტამბულის გაზეთი „იკლამ“-ის 8922 ნომრის ფურცელში გამოქვეყნდა მასობრივი განცხადება სათაურით მოთა-ვნილი შემდეგი ტრია:

ბუზარის მისია, ანკარასთან ბუზარ-ლების სულითა და გულით დამოკიდე-ბულებას, კავშირს, წყურუსს გულით მო-გვითხოვს. თუმცა ეს მისია ზანტადი-ვი მხოლოდ ცეცხლითა და ძაბვით, მგ-ლოდ მას სხვათა შორის აქვს მისი მოთ-ვრობისა და დავალება, რომ მოამზადოს ანკარასა და ბუზარასთან დამოკიდე-ბულები, მტკაცე ნიადაგი, რისთვისაც სხენებელი მისი ამ ცოტა ხანში გემ-გზავრება ბუზარაში.

ამ რამდენიმე დღის წინდ, ანკარის დიდი ყრილობა, ორგანო გაზეთი „ბა-კიმინი“ მილითი. ში მოთავსებული იყო სხენებული გაზეთის კოლეგისთან გამართული, მისიის წევრების რეკლამ-და ნებრები ბეგის საუბარი, რაც მო-გვავრება სავსებით:

— ორი თვე სრულდება სწორედ, რაც ბუზარიდან აქვთ გამოგზავრეთ. მაგრამ დღემდე ჩვენი დავალების მი-ზეზი შეიქმნა გზებზე ზოგიერთ დაბა-სოფლებში და ქალაქებში რამდენიმე დღით გაჩერება, თორემ ბუზარიდან აქამდე კი სულ თხუთმეტი დღის მან-ძლი არის.

ბუზარიდან კრანსვოდის, ბაქოს, ბათუმისა და ინბოლის ხაზით აქამდე ვინაგვართ. მგზავრობაც შეიქმნა კარ-გად დავიკრია.

— თურქების მიწა-წყალში შემოს-ვლის შემდეგ, რა შთაბეჭდილება მი-იღეთ?

— ინეზოლამდე ჩვენი მგზავრობის საშუალებები იყო მატარებლები და გე-მი. თქმა არ უნდა, ექვლით მგზავრო-ბაზე უფრო უკეთესია. მაგრამ როდესაც ჩვენი ძმა თურქების მიწა-წყალში ფეხი შემოვიდეთ, ჩვენი სულიერად შექმნილი მდგომარეობა და სიამო-ვნება, ექვლით მგზავრობის წყალობა-ც გავაგრძელებთ; პირიქით, გზა გზად დაბურული ტყეებიდან, და განწყვირ-ებულ მიწებიდან გავდის დროს, ძმა თურქების მშენებელი ქვეყანა ჩვენი

ლამ, რომ ჩვენი მუშა და გლეხი ქირის ამტანია ეკონომიურ ფორმებში, მაგრამ იგი მამაცია, როდესაც ერსა და მშრო-მელს საფრთხე მოეწი.

დღეს ვერ ნახავთ ვერც ერთ სახელ-მწიფოს, რომელი ბანაკის არ უნდა იყოს, რეაქციის თუ რევოლუციის, რომელიც არ ცდილობდეს საკუთარი ძალის შექმნას, მის მომარაგებას, მის მომზადებას.

ვაშინგტონში განიარაღების საკითხი იყო დასმული, მაგრამ ყველა სახელმწიფო შეიარაღების პროექტებს ადგენდა. რუ-სეთიც უდრდეს ყურადღებას სახელმწიფო ძალას აქცევს. მართალია ჯერ-ჯერო-ბით თოფი კუთხეში მიიყვანა და ეკო-ნომიურ ფორმას შიშველი მკლავებითა, საჭა-ნოო იარაღებით დაუბრუნდა, მა-გრამ ცოლი თვლი ისევ თოფისაკენ უჭირავს და შესაძლებელ მომენტში მას ხელს წამოაგდება, როდესაც ეს საკითხი იჭნება რევოლუციისა და ქვე-ენისათვის.

ჩვენი ჯერ კიდევ ვერ შევეცით სა-მხედრო ძალის იდეით რაოდენობა, რა-მელიც მკვიდრი დასაყრდენი იქ-ნებოდა მშრომელთა ხელისუფლე-ბის.

მშრომელთა დიქტატორა ღამეში ფრა-გები იქნება თუ დიქტატორის, ძალა-უფლების იარაღი ქართველი ჯარი არ გვეყოლება.

ამიტომ უმთავრესი ყურადღება წი-თელი ლაშქრის შექმნისაკენ უნდა იქ-ნეს მიმართული. სტუმრებს მოსწონდა სტუმრობა და ქართველი მასპინძლის რაღას ხუ შეგასრულებთ.

ყველამ თავს უპატრონოთ, სხვისი ხე-ლით გლეხის მოკრება ნუ გვესურება, ჩვენ სახელმწიფოს შექმნით ისეთი ძა-ლა, რომელიც მტერსაც და მოყვარე-საც დასრულდ პასუხს გასცემს და სე-კირობის მხედვით მტერ ხელს გო-წყვდის სამკოთა რეპუტაციების ძალებს.

### საჭიროა უკრადლება

ვინ არ იცის, როგორ მატერიალურ სიღიწირობეს განიცდის ამ ქვეყანა. ველი სტუმრებთან, მისი უფროდია ხე-წილი, ყველამ, გარდა ჩვენი ხელისუფ-ლებისა, უკანასკნელი არ ცდიდა ამ ერთი წლის განმავლობაში შეგქმნა ისეთი ორგანიზაცია, რომელსაც ფაქ-ტიურად შეეძლებოდა სტუმრების მდგომარეობის გამოკვლევა და მისი მოთხოვნების დამკვიდრება. მა-შინ, როდესაც მუშებისათვის იმდენი-ათასგვარი დამსხვრელები, მათი მო-ვრების გასაუმჯობესებლად. მართალია განათლების კომისიისათვის დანიშნა სტუმრებთან სოციალურ-უზრუნველყო-ვის კომისია, სტუმრებთან წარმომად-გენელთა სამსახურ, საგარეო (დიდი მგზავრ) არც ერთს მათგანა არავითარი დიკე-ბელები არ შეუქმნია ჯერ-ჯერობით.

ვერ დამისხვრება ვერც ერთ დარგს სტუმრებთან ეკონომიურ თუ აქედმეორე ცხოვრებისა, რამელიც მათ მოგვცო-ბიან.

პირიქით, გასული სამსახურული წლის მდგომარეობაც კი ვერ შეინარჩუნეს: თუ მაშინ უნივერსიტეტში გათბობა იყო, წელს სიცივისაგან ჰაინავს; თუ ზოგან სტუმრებთან ტრამპის აბო-ნინებები ჰქონდა, წელს ამას მოკლე-ბულია; სადილები არამც თუ წაბა, თავის დირსებით (რომლის შედგენა პატარა რიგები მოსადილე სტუმრ-ბებისა, კიდევ შეწყდა მისი დამზა-დგმა რესტორნის უკრადლობის გამო.

განათლების კომისიისათვის თანხას არ იძლევა, სასურსათო კომისიისათვის—სურსათს. შედეგითა ღამეაქი სტუ-დენტებისათვის პურსა და ულუფის შესაბამ, ამისათვის არავის სცალია, ასეთი დღევანდელი სურათი. სოცია-ლური უზრუნველყოფის კომისიამ ერთი რამ გააცნა: შეადგინა სასტუმრებო-სტუმრებთან ზიი და ამით დას-რულდა მისი მუშაობა.

მეორე წელი დამწიფო, რაც სამკოთა ხელისუფლება დამატარა საქართვეო-ში, მაგრამ, სამწუხაროდ, თუ საქოთა რუგითი განსაკუთრებული ყურადღება აქვს მიქცეული სახალხო განათლების საქმეს, ამ მხრივ სამკოთა საქართვე-ლოში განსაკუთრებული უზრუნველბო-ბა ექნება.

ქართველი მშრომელის ინტერესთა დარღვი სამართლებრივი წითელი ლაშქა-რი უნდა იყოს, უნდა დაინახოს ყვე-





57. **ხეივან მთხვანდო.**